

Co dalej z kryminalistyczną fotografią cyfrową (PROJEKT)

Poniżej zamieszczam najnowszą wersję **projektu** rozporządzenia MS w sprawie rodzaju i środków technicznych służących do utrwalania obrazu lub dźwięku dla celów procesowych. Nadal jednak czekamy na ostateczną wersję tego dokumentu. Myślę, iż warto by technicy zapoznali się już dziś z propozycjami nowym zapisów w tym zakresie.

Wersja z dnia 20 października 2011 r.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Sprawiedliwości

z dnia ..... 2011 r.

„w sprawie rodzaju urządzeń i środków technicznych służących do utrwalania obrazu lub dźwięku dla celów procesowych oraz sposobu przechowywania, odtwarzania i kopiowania zapisów”

Na podstawie art. 147 § 5 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Do utrwalania obrazu lub dźwięku dla celów procesowych używa się urządzeń typu analogowego lub cyfrowego.

§ 2. 1. Obraz lub dźwięk jest utrwalany w formie zapisu na odpowiednich dla używanego urządzenia środkach technicznych, dalej zwanych „nośnikami”.

2. Nośnikiem pierwotnym jest nośnik, na którym zarejestrowano zapis obrazu lub dźwięku podczas utrwalonej czynności procesowej.

3. Nośnikiem wtórnym jest nośnik, na który po zakończeniu czynności procesowej skopiowano zapis z nośnika pierwotnego w warunkach określonych w § 6.

4. Nośnikiem kopii jest nośnik, na który po zakończeniu czynności procesowej skopiowano zapis z nośnika pierwotnego albo wtórnego w warunkach określonych w § 7.

5. Nośnikami analogowymi są nośniki działające w oparciu o zapis na taśmie magnetycznej lub materiale światłoczułym, w szczególności kasety magnetofonowe, kasety magnetowidowe, minikasety DV i fotograficzne materiały światłoczułe, oraz inne nośniki, jeśli zarejestrowano na nich zapis w postaci analogowej.

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416, Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648, z 2007 r. Nr 20, poz. 116, Nr 64, poz. 432, Nr 80, poz. 539, Nr 89, poz. 589, Nr 99, poz. 664, Nr 112, poz. 766, Nr 123, poz. 849 i Nr 128, poz. 903, z 2008 r. Nr 100, poz. 648, Nr 107, poz. 686, Nr 123, poz. 802, Nr 182, poz. 1133, Nr 208, poz. 1308, Nr 214, poz. 1344, Nr 225, poz. 1485, Nr 234, poz. 1571 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 20, poz. 104, Nr 28, poz. 171, Nr 68, poz. 585, Nr 85, poz. 716, Nr 127, poz. 1051, Nr 144, poz. 1178, Nr 168, poz. 1323, Nr 178, poz. 1375, Nie 190, poz. 1474, Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 98, poz. 626, Nr 106, poz. 669, Nr 122, poz. 826, Nr 125, poz. 842, Nr 182, poz. 1228 i Nr 197, poz. 1307 oraz z 2011 r. Nr 48, poz. 245 i 246, Nr 53, poz. 273, Nr 112, poz. 654, Nr 117, poz. 678 i Nr 142, poz. 829.

6. Nośnikami cyfrowymi są nośniki, na których zarejestrowano zapis w postaci cyfrowej, w szczególności płyty CD, płyty DVD, karty pamięci i inne wyposażone w pamięć środki techniczne.

§ 3. 1. Dla każdego nośnika sporządza się metrykę identyfikacyjną, dalej zwaną metryką. Wzór metryki określa załącznik do rozporządzenia.

2. Metrykę opatruje się numerem, nadanym zgodnie z kolejnością wykonywania zapisów i ich kopii w danej sprawie. Numer metryki i sygnaturę akt umieszcza się na powierzchni przeznaczonej do opisywania nośnika.

3. Oryginał metryki przechowuje się w aktach sprawy. Kopię metryki przechowuje się wraz z nośnikiem w jednym opakowaniu.

4. W wypadku nośnika cyfrowego, do oryginału i kopii metryki załącza się wydruk zawierający wygenerowaną sumę kontrolną każdego pliku wchodzącego w skład zapisu.

5. Jeżeli w postępowaniu karnym sporządzono więcej niż trzy metryki, do akt dołącza się wykaz metryk, wskazujący ich numery, daty sporządzenia, rodzaj nośnika i utrwaloną czynność procesową, a w razie potrzeby również inne informacje.

§ 4. 1. Kopię zapisu w postaci cyfrowej wykonuje się w tym samym formacie, w którym utrwalono zapis na nośniku pierwotnym lub wtórnym, bez dzielenia plików ani wprowadzania jakichkolwiek zmian w stosunku do zapisu oryginalnego.

2. Zapis w postaci cyfrowej uznaje się za skopiowany, jeśli każda suma kontrolna skopiowanego pliku jest zgodną z sumą kontrolną pliku, z którego dokonano kopiowania.

3. Zapis w postaci analogowej można skopiować również poprzez konwersję do postaci cyfrowej w sposób zapewniający uzyskanie możliwie najlepszej jakości zapisu cyfrowego.

§ 5. 1. Nośnik pierwotny należy opakować i zabezpieczyć odciskiem okrągłej pieczęci jednostki przeprowadzającej czynność procesową, umieszczając na opakowaniu informacje wskazujące sygnaturę akt sprawy, utrwaloną czynność procesową, numer metryki oraz osobę dokonującą opakowania.

2. Każde otwarcie i ponowne zamknięcie opakowania nośnika pierwotnego należy odnotować w metryce, wskazując osobę dokonującą otwarcia lub zamknięcia opakowania oraz czas i miejsce dokonania tej czynności.

3. Jeżeli nośnik pierwotny wymaga obróbki chemicznej lub innych czynności, dla dokonania których potrzebne są wiadomości specjalne albo jeśli zachodzi potrzeba wykonania kopii zgodnie z § 7 ust. 5, po opakowaniu przekazuje się go do laboratorium, które sporządza w metryce adnotacje o dokonanych czynnościach oraz zgodności cech nośnika i zapisu z cechami opisanymi przy sporządzaniu metryki.

4. Nośnik pierwotny niewymagający przekazania do laboratorium lub zwrócony z laboratorium rejestruje się i przechowuje w sposób przewidziany dla dowodów rzeczowych.

§ 6. 1. Jeżeli cyfrowy nośnik pierwotny jest dostosowany do wielokrotnego dokonywania i kasowania zapisów, w tym również jeśli nośnikiem jest dysk twardy, po zakończeniu rejestrowanej czynności można skopiować zapis na inny nośnik (nośnik wtórny).

2. Kopiowania dokonuje się w sposób umożliwiający dokonanie zapisu na nośniku wtórnym wyłącznie jeden raz, bez możliwości późniejszej modyfikacji.

3. Po prawidłowym skopiowaniu zapisu na nośnik wtórny dopuszczalne jest użycie nośnika pierwotnego do utrwalenia innej czynności procesowej, nawet jeśli łączy się to z uszkodzeniem lub utratą istniejącego

na nim zapisu.

4. W sprawach o zbrodnie, o występki przeciwko życiu, zdrowiu, bezpieczeństwu publicznemu i wymiarowi sprawiedliwości oraz o czyny popełnione w zorganizowanej grupie albo związku mającym na celu popełnianie przestępstw kopiowanie zapisu na nośnik wtórny jest dopuszczalne tylko w szczególnie uzasadnionych wypadkach.

5. Do nośnika wtórnego stosuje się odpowiednio § 5.

§ 7. 1. Poza wypadkiem określonym w § 6 ust. 1, kopiowanie zapisu utwalonego na nośniku pierwotnym lub wtórnym jest dopuszczalne tylko w celu wykonania kopii:

- 1) na wniosek strony uprawnionej do jej otrzymania,
- 2) na potrzeby postępowania karnego,
- 3) w celu zabezpieczenia zapisu przed utratą lub zniekształceniem (kopia bezpieczeństwa).

2. Przy każdorazowym wykonywaniu kopii zapis powinien być kopiowany bezpośrednio z nośnika pierwotnego albo wtórnego, chyba że nie jest to możliwe z powodu utraty lub uszkodzenia tego nośnika lub utwalonego na nim zapisu; w takim wypadku wykonuje się kopię z kopii bezpieczeństwa lub kopii sporządzonej na potrzeby postępowania karnego.

3. Każde wykonanie kopii odnotowuje się w metryce nośnika, z którego skopiowano zapis, wskazując datę i cel wykonania kopii oraz numer metryki nośnika kopii.

§ 8. 1. Kopię zapisu sporządzaną na wniosek strony uprawnionej do jej otrzymania wykonuje się w laboratorium kryminalistycznym.

2. Kopię zapisu sporządzaną na potrzeby postępowania karnego i kopię bezpieczeństwa wykonuje się w laboratorium kryminalistycznym, jeśli jej prawidłowe wykonanie łączy się z nadmiernymi trudnościami albo z innych powodów nie jest możliwe w siedzibie organu prowadzącego postępowanie karne. Kopię można wykonać w laboratorium, jeśli w ten sposób uzyska się znacząco lepszą jakość skopiowanego zapisu.

3. W wypadkach określonych w ust. 1 i 2 metryka nośnika kopii jest sporządzana przez uprawnionego pracownika laboratorium.

§ 9. 1. Nośnik zawierający kopię zapisu wykonaną na wniosek strony wraz z kopią metryki wydaje się stronie za pokwitowaniem odbioru.

2. Do akt sprawy dołącza się pokwitowanie odbioru oraz kopię dowodu uiszczenia przez stronę zapłaty na rzecz laboratorium kryminalistycznego za wykonanie kopii zapisu.

§ 10. 1. Kopię bezpieczeństwa wykonuje się, gdy organ prowadzący postępowanie karne uzna to za celowe, w szczególności ze względu na wagę sprawy lub długotrwałość postępowania.

2. W sprawach o zbrodnie kopie bezpieczeństwa istotnych zapisów należy wykonać również po prawomocnym zakończeniu postępowania.

§ 11. Odbitki pozytywowe lub czytelne wydruki zdjęć fotograficznych dołącza się do akt sprawy, w której zostały wykonane.

§ 12. Jeżeli zachodzi potrzeba zmiany opakowania nośnika pierwotnego lub wtórnego, należy dołączyć do niego dotychczasowe opakowania i wraz z metryką identyfikacyjną opakować je wspólnie oraz opisać w sposób wskazany w § 5 ust. 1 i 2.

§ 13. 1. Odtwarzanie zapisu w celu prezentacji obrazu lub dźwięku z przebiegu utwalonej czynności

procesowej następuje za pomocą przeznaczonego do tego celu urządzenia.

2. Jeżeli zapis jest odtwarzany z nośnika pierwotnego lub wtórnego, w metryce identyfikacyjnej nośnika należy uczynić adnotację, wskazującą miejsce i czas tej czynności oraz imię i nazwisko osoby, która jej dokonała, cel odtworzenia, a także wykaz osób obecnych przy odtworzeniu.

3. W razie uszkodzenia nośnika lub zapisu podczas odtwarzania należy uczynić o tym odpowiednią adnotację w metryce identyfikacyjnej.

§ 14. Nośnik powinien być należycie zabezpieczony przed utratą oraz przed czynnikami mogącymi spowodować utratę lub zniekształcenie zapisu, w szczególności przed oddziaływaniami termicznymi, uszkodzeniami mechanicznymi, szkodliwym działaniem światła, promieniowania, pola magnetycznego, pola elektrycznego i środków chemicznych.

§ 15. Traci moc rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 2 czerwca 2003 r. w sprawie rodzaju urządzeń i środków technicznych służących do utrwalania obrazu lub dźwięku dla celów procesowych oraz sposobów ich przechowywania, odtwarzania i kopiowania zapisów (Dz. U. 107, poz. 1005).

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie jednego miesiąca od dnia ogłoszenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Wzór

METRYKA IDENTYFIKACYJNA NOŚNIKA

1. OZNACZENIE METRYKI

Imię, nazwisko, funkcja i miejsce zatrudnienia osoby sporządzającej metrykę .....

Data sporządzenia metryki ..... 20... r.

Sygn. akt. ....

Numer metryki .....

2. OZNACZENIE NOŚNIKA

pierwotny wtórny kopia kopia bezpieczeństwa

kasetą magnetofonową

płyta CD

kasetą magnetowidową

płyta DVD

kasetą DV

karta pamięci

materiały światłoczułe

pamięć przenośna

inny (jaki) .....

Typ i producent .....

Numer fabryczny (jeśli nośnik go posiada, a jego odczytanie nie łączy się z nadmiernymi trudnościami)

3. UTRWALONA CZYNNOŚĆ

Rodzaj czynności.....

Data czynności ..... 20... r.

Czas rozpoczęcia czynności ..... Czas zakończenia czynności .....

Organ, który przeprowadził czynność:.....

4. URZĄDZENIE UŻYTE DO UTRWALENIA CZYNNOŚCI (w wypadku nośnika pierwotnego)

URZĄDZENIE UŻYTE DO SKOPIOWANIA ZAPISU (w wypadku nośnika wtórnego i nośnika kopii)

Rodzaj .....

Producent .....

Model .....

Numer indywidualnie identyfikujący urządzenie (jeśli urządzenie go posiada, a jego odczytanie nie łączy się z nadmiernymi trudnościami) .....

5. DANE DOTYCZĄCE ZAPISU (wypełnić stosownie do rodzaju zapisu)

Imię, nazwisko i funkcja osoby, która dokonała zapisu .....

Czas rozpoczęcia ..... zakończenia ..... trwania .....

Liczba wykonanych zdjęć .....

Liczba i format plików .....

Łączny rozmiar zapisu będący sumą wielkości wszystkich plików, wyrażony w jednostkach pojemności informacji .....

Ewentualne dodatkowe informacje, w tym okoliczności mające wpływ na utrwalenie czynności lub jakość zapisu .....

6. DANE DOTYCZĄCE KOPIOWANIA (wypełnić w wypadku nośnika wtórnego i nośnika kopii)

Imię, nazwisko i funkcja osoby, która dokonała kopiowania .....

Miejsce i czas skopiowania zapisu .....

Nośnik, z którego dokonano kopiowania pierwotny wtórny kopia kopia bezpieczeństwa

Numer metryki nośnika, z którego dokonano kopiowania .....

7. SUMY KONTROLNE (wypełnić dla nośnika cyfrowego)

Nazwa i wersja oprogramowania użytego do wygenerowania sum kontrolnych .....

Użyty algorytm (jeżeli oprogramowanie używa więcej niż jednego algorytmu) .....

Do metryki załączono wydruk zawierający wygenerowane sumy kontrolne.

.....
(podpis osoby sporządzającej metrykę)

8. ADNOTACJE (wraz z datą sporządzenia oraz imieniem, nazwiskiem i funkcją osoby, która dokonała adnotacji).....

UZASADNIENIE

Konieczność opracowania aktu prawnego, który zastąpiłby *rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 2 czerwca 2003 r. w sprawie rodzaju urządzeń i środków technicznych służących do utrwalania obrazu lub dźwięku dla celów procesowych oraz sposobów ich przechowywania, odtwarzania i kopiowania zapisów* (Dz. U. 107, poz. 1005) — dalej nazywane rozporządzeniem — wynika z potrzeby dostosowania przepisów powyższego rozporządzenia do aktualnych możliwości technicznych oraz potrzeby zrationalizowania wydatków związanych z rejestrowaniem czynności procesowych.

Uchylone rozporządzenie — powstałe w roku 2003 — nie uwzględniało w wystarczającym stopniu zapisu na urządzeniach i nośnikach cyfrowych. W okresie gdy powstawało uchylone rozporządzenie czynności procesowe były bowiem najczęściej utrwalane przy pomocy urządzeń analogowych. Stan ten ulega jednak zmianie. Zapis cyfrowy jest coraz częściej stosowany z uwagi na powszechną dostępność i łatwość obsługi urządzeń opartych na technice cyfrowej. Sytuacja taka wymaga reakcji prawnej, gdyż zapis cyfrowy różni się od zapisu analogowego również pod względem ewentualnych konsekwencji dla prawidłowego utrwalenia czynności. Niezbędna jest więc zmiana dotychczasowych uregulowań.

W urządzeniach opartych na technice cyfrowej nośnikami pierwotnymi są twarde dyski, karty pamięci, a nawet całe aparaty fotograficzne z wbudowanym dyskiem twardym. W przypadku fotografii, zapis na nośniku analogowym jest trwały, a jego usunięcie lub zmiana pozostawia ślad, natomiast zapis na nośniku cyfrowym może być w każdej chwili zmieniony lub usunięty bez pozostawienia śladu tego rodzaju działań. W tej sytuacji przepisy uchylonego rozporządzenia, przewidujące obowiązek dołączania do akt sprawy nośnika pierwotnego, nie spełniają już celu, jakim jest zabezpieczenie zapisu przed nieuprawnioną ingerencją. Pociąga to za sobą konieczność wprowadzenia nowych regulacji dotyczących tego rodzaju nośnika. Należy ponadto zauważyć, że rozwiązania przyjęte w uchylonym rozporządzeniu, choć adekwatne w wypadku nośników analogowych, w wypadku nośników cyfrowych powodowały nieracjonalne i nieekonomiczne wykorzystanie zasobów organów ścigania. Obowiązek każdorazowego dołączania do akt sprawy karty pamięci aparatu fotograficznego powodował, że karty te nie mogły już służyć do zapisywania innych plików cyfrowych, zaś w celu ponownego użycia aparatu fotograficznego organa Policji musiały dokonywać zakupu nowej karty. W wypadku aparatów, w których zapis pierwotny dokonywany jest na dysku twardym, wbudowanym w sam aparat, konieczne byłoby zaś dołączanie do akt sprawy samego aparatu. Rozwiązanie takie, podnoszące koszty postępowań karnych, jednocześnie nie było celowe z punktu widzenia prawidłowego zabezpieczenia dowodów z uwagi na charakter nośnika cyfrowego, jakim jest karta pamięci. Niniejsze rozporządzenie uwzględnia fakt coraz częstsze posługiwania się przez organy procesowe nośnikami cyfrowymi oraz odmienny charakter tych nośników w stosunku do nośników analogowych. Projekt rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Podmioty, na które będzie oddziaływało rozporządzenie

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało bezpośredni wpływ na czynności procesowe dokonywane przez wszystkie organy prowadzące postępowanie karne, zwłaszcza policję,

prokuraturę i sądy. Będzie również miało wpływ na wykonywanie praw procesowych przez strony postępowania karnego, gdyż reguluje kwestię wydawania kopii zapisów.

Ocena skutków prawnych

Poza zmianami przewidzianymi w projekcie rozporządzenie nie wywoła innych skutków prawnych.

Ocena skutków społecznych

Rozporządzenie spowoduje skutki dla organów postępowania karnego stosujących przepisy dotyczące utrwalania obrazu lub dźwięku dla celów procesowych oraz dla uczestników postępowania karnego, w szczególności osób fizycznych będących stronami tego postępowania.

Skutki dotyczące organów postępowania karnego polegać będą na bardziej racjonalnym gospodarowaniu zasobami nośników wyposażonych w pamięć umożliwiającą wielokrotne rejestrowanie i kasowanie zapisów. W zakresie dotyczącym stron, uprawnionych na podstawie art. 147 § 4 k.p.k. do otrzymania jednej kopii zapisu dźwięku lub obrazu, rozporządzenie — podobnie jak obowiązująca regulacja — przewiduje, że kopia ta powinna zostać wykonana w laboratorium kryminalistycznym, jednak przewiduje również, że oprócz kopii zapisu strona otrzyma kopię metryki identyfikacyjnej, co służyć ma zapewnieniu większej kontroli nad prawidłowością sporządzenia kopii. Projekt poszerza zatem w tym zakresie uprawnienia stron.

Ocena skutków gospodarczych

Projektowane rozporządzenie nie wywoła skutków gospodarczych, jak również skutków w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, rynku pracy ani gospodarki regionalnej.

Ocena skutków finansowych

Rozporządzenie wywoła korzystne skutki finansowe w postaci oszczędności dla organów postępowania karnego, w tym jednostek Policji wykonujących czynności procesowe w ramach śledztw i dochodzeń, a przez to dla Skarbu Państwa. W chwili obecnej w postępowaniach karnych generowane są wysokie koszty związane z zakupem kart pamięci, przy czym każda karta, na której zarejestrowane zostaną zapisy obrazu lub dźwięku z przebiegu czynności procesowej, jest używana jednorazowo. Szczególnie istotny problem dotyczy dokumentacji fotograficznej miejsc zdarzenia. W roku 2007 przeprowadzono 232 502 oględzin miejsc zdarzeń, w roku 2008 — 238 717. Oględziny wymagają wykonania średnio 10 zdjęć, co daje około 15 MB danych, podczas gdy karty pamięci dostępne obecnie na rynku mają pojemność co najmniej 1 GB. Możliwości techniczne kart pamięci używanych przez Policję są zatem wykorzystywane w znikomym stopniu. Przewidywane na rok 2008 koszty związane z zakupem kart pamięci wynosiły 9 mln zł., podczas gdy koszty dotyczące zakupu analogicznej liczby płyt CD lub DVD, na których można by utrzymywać przebieg czynności, wyniosłyby, wedle ówczesnych szacunków, ok. 300 000 zł. Z uwagi na powyższe, po wejściu w życie projektowanego rozporządzenia organa Policji unikną konieczności zakupywania setek tysięcy kart pamięci. Należy ponadto podkreślić, że projektowane rozporządzenie nie wiąże się z koniecznością dokonywania przez organy procesowe jakichkolwiek inwestycji związanych z unowocześnianiem sprzętu technicznego albo jego rozbudową.

Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia w ramach konsultacji został przekazany Sądowi Najwyższemu, Prokuratorowi Generalnemu, Krajowej Radzie Sądownictwa, sądom powszechnym oraz powszechnym jednostkom

organizacyjnym prokuratury, a także Stowarzyszeniu Prokuratorów Rzeczypospolitej Polskiej, Stowarzyszeniu Prokuratorów „Ad Vocem”, Stowarzyszeniu Sędziów Polskich „Iustitia”, Naczelnej Radzie Adwokackiej, Komendzie Głównej Policji, Instytutowi Ekspertyz Sądowych, Polskiemu Towarzystwu Kryminalistycznemu, Stowarzyszeniu Instytut Informatyki Śledczej oraz Polskiemu Stowarzyszeniu Biegłych Sądowych ds. Badania i Analizy Wypadków Drogowych, a także Laboratorium Kryminalistycznemu Komendy Głównej Policji. W toku konsultacji społecznych zgłoszono blisko sto uwag, nieraz bardzo obszernych, zarówno o charakterze technicznym, jak procesowym. Część uwag uwzględniono, uznając je za słuszne.

Zainteresowanie pracami nad projektem ustawy

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej w trybie *ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414). Nie zgłoszono zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie art. 7 powołanej ustawy.